

Szerkesztőségi iroda

Füfer Szt. Ferenczék háza, emelet, balra. — Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény **Margitai József** szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyitlerek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítanak

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes száma 10 kr.

Hirdetések megfizetésnek:
Budapest: Goldberger A. V. és
Kekstein B. hird. irod. Bécsben:
Schalk H., Unke M., Oppelk A.,
Dauhe G. L. és társai és Herndl
Brünnen: Stern M.

Nulltérjétszora 10 kr.

MAGYAR ÉS HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi társadalmi és közérdeklődő szociális”, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár”, a „Muraközi Takarékpénztár” és „Összeváltott takarékpénztár” hivatalos közlönye.

A csáktornyai takarékpénztárak

Közgyűlése.

A Csáktornyan szekerő két takarékpénztár közül a Csáktornyai Takarékpénztár a közelmúlt napokban, a Muraközi Takarékpénztár pedig tegnap délután tartotta közgyűlését. E két takarékpénztár m. évi mérlegéről már megemlékezvén lapunkban, ezúttal a kezeink között lévő adatok nyomán a Csáktornyai Takarékpénztár közgyűlésének lefolyásáról és a Muraközi Takarékpénztár igazgatósági jelentéséről emlékszünk meg.

A Csáktornyai Takarékpénztár részvénytársulat e hó 14-én tartott XVII. rendes közgyűlésén megjelent 38 részvényes 165 szavazattal, míg 49 szavazat meghatalmazottak által volt képviselve.

Pecsornik János tiszteletbeli elnök bejegyzésnek nem jelenhetvén meg, a közgyűlés Neumann József vezérigazgató elnöklete alatt, a következő kiemelő tárgysorozattal folyt le:

Felolvastatván az igazgatóság- és felügyelő bizottság jelentései, ezek helyesítőleg tudomásul vétettek és mind az igazgatóságnak, mind a felügyelő bizottságnak a felmentvény megadott.

A felügyelő-bizottság által támogatott igazgatósági nyeresémi felosztási tervzet egyhangulag elfogadott.

E szerint 10767 frt 24 kr. tiszta nyereség és 1200 frt részvénytőke kamatból ki lesz fizetve: 3800 frt a tartalékalapra, 2667 frt 84 kr. a részvénytőke kiegészítési alapra, 1000 frt az intézeti épületek értékeinek leszállítására, 199 frt 40 kr. az ingóságok értékeinek leszállítására, 100 frt a könyvelőnek jutalomdíj, 200 frt jótékony és közhasznú célokra, 4000 frt az 1888-iki szelvények darabonként 10 frtjával leendő beváltására.

A szavazatszedő bizottságba: Buchberger Fülöp, Hochsinger Sándor, Neumann Bernát urak választatván meg, a beadott szavazatok eredménye kihirdettetett.

Megválasztottak: Todor József 203, Molnár Elek 194, Pecsornik Ignác 193, Sárosy László 193, Wollák Rezső 184 és Graner Miksa 147 szóval igazgatósági tanács tagokká, Luperszék József 202, Dr. Schwarz Albert 201 és Alszegehy Alajos 163 szavazattal felügyelő bizottsági tagokká; Pálya Mihály 170, Sieber János 161 szóval felügyelő bizottsági póttagokká.

Löbl Jakab volt intézeti könyvelő kérényre az igazgatóság által javaslatba hozott módon nyert elintézt. Ugyanis folyó módú élete hosszigan havonként 25 frtnyi kegydíjat élvezend az intézettől.

Végül az igazgatóság és felügyelő bi-

zottságnak az intézet érdekében kifejtett buzgó tevékenységéért elismerő köszönet szavazatot

Ezzel a tárgysorozat kimerítve lévén, a gyűlés feloszlott.

A Muraközi Takarékpénztár tegnap tartotta Horváth Lajos t. elnök vezetése mellett rendes közgyűlését.

A felolvasott és tudomásul vett igazgatósági jelentésből adjuk a következőket: A mérlegből kitűnik, miszerint az 1888. üzletév az intézetnek: 8614 frt 61 kr. nyereséget eredményezett: a megelőző évben 8211 frt 98 kr. téhát az 1888-ik évben 402 frt 63 krral többet mint 1887-ben.

1887-ben 148901 frt 69 kr. volt a betétek állománya, 1888-ban 180671 frt 55 kr. téhát 31769 frt 86 kr. volt a gyarapodás.

1887-ben 93576 frt 40 kr. kölcsön adatott ki közzelvényre, 1888-ban 187653 frt 61 kr.; visszafizetett 179930 frt 13 kr. téhát 7723 frt 48 kr. a gyarapodás. Az állomány 1888. év decz. 31-én 101299 frt 88 kr. tesz ki.

A váltók összege 1887-ik év végén 143179 frt 06 kr. összegre rugott; 1888-ban leszámoltatott: 527526 frt 53 kr. s ugyanakkor visszafizetett 496179 frt 09 kr. A gyarapodás 31347 frt 44 kr. A váltó-tárca állománya 1888-ik év decz. 31-én 174526 frt 50 kr.

Visszleszámitolásban volt 1887. végén 52971 frt 79 kr. összegnyi váltó. 1888-ban visszleszámitolásba adatott: 271421 frt 10 kr. visszaváltatott: 272681 frt 58 kr. A csökkenés 1269 frt 48 kr. Az állomány 1888. év végén 51711 frt 30 kr.

7328 frt 93 kr. volt az előlegezési osztály tőke egyenleg 1887. végén. 1888-ban 1145 frt adatott ki Ugyanakkor 5754 frt 86 kr. tőke törlesztetett: 4609 frt 86 kr. a csökkenés: 1888. decz. 21-én téhát a tőke maradvány 2719 frt 07 kr. 46046 frt 50 krra ragnak a gyűjtő és előleg üzleti befizetések 40500 frt adatott ki kötvényekre, 5246 frt 50 kr. volt a bevételi többlet 1888. decz. 31.

Összes pénzforgalom volt: 2239996 frt 37 kr.; még pedig: 1120539 frt 15 kr. bevétel és 1119457 frt 22 kr. kiadás.

Az 1888. évi nyeresémi felosztására nézve, következő javaslattal járult az igazgatóság a közgyűlés elé: 3000 frt 1888-iki részvény szelvényeknek darabonként 15 frt jával leendő beváltására, 2500 frt a tartalékalapra, 2500 frt részvénytőke kiegészítési alapra, 100 frt tiszteletdíjjal a könyvelőnek, 30 frt ajándékkal a szolgának, 20 frt a nöegylet javára, 20 frt az izr. nöegylet javára, 20 frt a tűzoltó egylet segélyalapja

javára, 20 frt a kisdodova javára, 20 frt a kórház javára, 5 frt a népkönyvtár javára, 5 frt a Zrinyi önképzőkör javára, 338 frt mint további leírás a különféle számlájából, 36 frt 61 kr. nyeresémi átvitelt új számlára Összesen: 8614 frt 61 kr.

A „Szobranye“ táncestélye.

E hó 16-án tartotta a »Hattyu« vendéglőben székelő Szobranye-asztaltársaság a csáktornyai ovoida rendezett táncestélyét. A kedélyes asztaltársaság, amelynek a város értelemiségén kívül a megye minden részéből vannak tagjai, ama tudatból, hogy egy kulturális érdekű intézménynek, a magyar ovoidának hasznos hajt, lelkesítette a táncvígálmot rendezésében azon czél is, hogy tágabb körben mutassa be magát s általában eljelt adom magáról.

Nagy apparatussal indult meg a mozgalom, hogy elegancia és látogatottság tekintetében emlékezetes legyen a mulatság. A táncestélynek 250 forintot meghaladó költséget a »Szobranye« 24 tagja viselte.

A kilátások a sikerre nézve fele té nagyok voltak mindaddig, amíg a kanizsai polgári egylet — nem tudni mi okból — ugyanazon napra tette elhalasztott bálját. Az ignorancia e né eklatáns nyilvánulása fölött általános volt a megütközés nemcsak az asztaltársaság tagjai között hanem szélesebb körben is, már csak azért is, mert vidéktünkről kölcsönös megegyezés folytán számosan készültek Kanizsára a revanche reményében. Azonban a két táncestély terminusainak összeesése ép úgy elvont többeket a Szobranye táncestélyéről, mint a polgári egylet báljáról. Az esemből levonhatjuk a hasznos tanulságot

A Szobranye táncestélye mindazonáltal minden tekintetben igen jól sikerült. A jókedv általános volt mind végig s legkiterőbb a szünóra után lett, amiód az öök ifjú öreg urak is a táncba mentek s beletűzelék a fiatalokat, akik a jókedvnek szümi nem akaró látható és hallható jeleivel járták a csárdást.

Fenn a táncteremben a zala-egerszegi zenekar húzta a talp alá válót, lenn az étteremben pedig a csáktornyai barna fiúk kezelték a szárazfát a nedves bor mellett mulatóknak.

A jó kedv itt is, ott is fenn s alant világos reggelig tartott.

A Szobranye tagjai jóval a táncestély

előtt kezdtek gyülekezni szokott helyükön, és asztaluk körül, hogy az egerszegi mőczok játékát a Szobranye hivatalos szakközege által megbíráltassák, nemkülönbön az itál minősége is csakhamar megállapítatott a Szobranye borkóstoló hivatala által. Ott láttuk a többi között a díszelnököt elnököt, díszszónokot, annak helyettesét, a bíróalmi karnagyot, a lármás és csendes tagokat, az aspiránsokat és a szomjazó népet. Csakhamar megjelentek a külföldi hatalmasságok követői közül a kezshelyi, lendvai, perlaki követek, nemkülönbön a kanizsai (mert azok is küldöttek egyet). — Kiosztatván a Szobranye tagjai között a jelvények (első szegűt) a tagok 9 órakor a »saját palota« felső részébe vonultak.

A megye színeivel díszített tánczterem izlés és elegancia tekintetében semmi kívánni valót sem hagyott maga után. A terem föhomlokzatát pompás makart csokrok díszítették.

Kilencz óra után a hölgyek is gyülekezni kezdtek. Szébbnél szebb, valóban izléses és értékes tolették emeltek a tánczestélyi fényét, pompáját. Szépeink közül egyik tul licitálta a másikat izlés dolgában. Ott láttuk: Baumann Zsigáné, Bölcz Sándorné, Deurbányi Eleké, Fischer Endréné, Göncz Lajosné, Gráner Miksáné, Grész Alajosné (Perlak), Hirschmann Leoné, Hirschmann Samuné, Hochsinger Sándorné, Dr. Krasovetz Ignácé, Kohn Hermanné, Molnár Eleké, Neumann Albertné, Probst Ferencné, Sárossy Lászlóné, Szilágyi Gyuláné, Szirk Marianna (Bécs), Dr. Schwarz Albertné, Zechmeister Viktorné (Náprádfa), Ziegler Kálmáné, Ziegler Lajosné urnöket, továbbá: Buehberger Katinke, Grész Riza, Krasovetz Annika, Luperszhek Ilona (Keszthely), Molnár Julián, Molnár Mari, Péterffy Janka, Szabó Janka (Keszthely), Szilágyi Korné, Tkalesics Linka, Winkler Anna (Pettau), Vlasits Izabella (Keszthely), Zeichmeister Malvin (Náprádfa), Steiner Lina (Szt Gróth) kisasszonyokat.

A hölgyek remek tánczrendet kaptak. Az első negyest 50 pár tánczolta.

A tánczestély sikeréből a jótékony czélra is kijutott a maga része, amennyiben 170 ft folyt be belépti díjakból és felülfizetésekből a kiadodovóra részére. A felülfizetők között a »Szobranye« több vidéki tagjának a neve is szerepel, akik bár maguk nem jöhettek el, szellemileg az asztaltársaság mulatságán jelenvoltak. A felülfizetők neveit fővöré közöljük.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Jótékonyaság.** A Csáktornyai Takarékpénztár múlt évi nyereseményéből 200 ftot osztott ki jótékony czélra; még pedig a nögyeletnek 30 ft, az izr. nögyeletnek 30 ft, a tüzlötögyeletnek 50 ft, a kiadodovának 50 ft, a városi szegényeknek 20 ft, az elemi iskolai könyvtárra 10 ft, a polgári iskolai könyvtárra 10 ftot.

— **Perlakról írják lapunknak:** Az országos gyász miatt f. hó 10 ről 17-re elhalasztott tüzlötöbál a várakozáson felül sikerült. A vendégkoszoruban képviselve volt a csáktornyai tüzlötögyelet 12 taggal, Perlak értelmisége teljes számban, a tüzlötök és polgárság szép számban, a vidékről szintén sokan. Ily előkelő a nagy közönséget régen láttunk együtt Perlakon. A jókedv általános volt és, kiválóan keliradig.

tartott. A mulatságot feszelen vidámság jellemezte s a rendezőség méltán büszke lehet az elért sikerre. A közönség oly nagy volt, hogy kezdelben a körtánczokat alig lehetett tánczolni. A négyest két colonneban járták. Daczára, hogy a belépti díj csak 50 kr. volt, a tiszta jövedelem mégis szép összeggel gyarapította a pénztárt.

— **Köszönetnyilvánítás.** A csáktornyai takarékpénztár tek. igazgatósága a helyb. polg. isk. könyvtárának gyarapítására 10 ft. volt kegyves adományozni. Mí ében ezen összeget nyí városan nyugtázom, elengedhetetlen kötelességemnek tartom a nevezett igazgatóságnak intézetünk iránt tanusított melög érdeklődése és kegyes jóindulatáért a tanító testület nevében legmelegebb köszönetemet nyilvánítani. Csáktornya, 1889. évi febr. 20-án. Pálya Mihály igazgató.

— **Az alsó-domborui olvasókör** e hó 9 ikére hirdette s az országos gyász miatt elhalasztott tánczestélyének megtartásáról — mint minket értesítenek — a napokban tartott gyűléseinek határozata értelmében teljesen lemondott.

— **Az alsó-lendvai tüzlötö egyesület** az országos gyász miatt elhalasztott tánczestélyét március 2-án tartja meg.

— **Táncz mulatság.** Alsó-Králjevcezen. Febr. 16-án igen sikerült tánczmulatság tartatott Alsó-Králjevcezen. Eiselmayer Ferencz vendégüljében. A hölg. koszoruból a következők jegyezték fel: özv. Schebal Ferencz, Kermann Jánosé Bottornyáról, Tamás Istvánné Letenyéről, özv. Hirné, özv. Terbócz Emilné, Verbanesits Nándor asszonyok, Pollak Juliska, Schebal Matild, Terbócz Gizella és Ilika, Vojnecis Juliska kisasszonyok. A tánczterem csinosan fel volt díszítve. A jó zene mellett a vendégek a legjobb kedélyungulában töltötték az éjelt, és reggeli hat órakor oszlattak azét.

— **Gyász isteni tiszteletek.** T. Szerur! A-Domborui is nem utánzásból, hanem tiszta kegyeletből f. hó 18-án tartott requiemet Rudolf O Fensége lelkiüdvéért, mit becses lapjában azért sietek köztudomásra hozni, mivel ily megható ünnepélye A Domborunak még nem volt, mert mint egy sziv és egy lélek igekezett ugy az intelligencia, mint a köznép a gyászmise ünnepélyességét emelni. Reggel 8 órakor megkondult a nagyharang s kezdődött a bevonulás a templomba. E föl az iskolai növendékek sorakoztak, utánna élőkön fekete lobogóval az új tüzlötötség díszben, záradékul pedig a helybeli csendőrség, kik a süri néptömegben átvonulva a ravatal körül elhelyezkedtek. A ravatal talapatig fekete szövettel volt díszítve, körülvéve élő virágokkal s legszebb dísznövényekkel, homlokzatán pedig az elhunyt királyfi lefátyolozott arczépe volt látható. Mindenféle gyászlobogók, feketével felett feszültek, képek hirdették a mély gyászt. A hatás nem is maradt el. A jelenlévő hűveken megáltszott a magasztos illet az elhunyt királyfi iránt. Midőn bus orgona kíséret mellett felhangzott a kántortanító melabus éneke, sok hűvőnek könnye lábadtak szeméi. Valóban dicséretére válik ez is a helybeli intelligenciának, mely itt a nép vezé e, támasza s minden nemes intézménynek zászlóvivője. (X). — Ugyancsak Perlakról is értesítenek bennünket, miszerint ott is tartatott requiem Rudolf trónörökös lelkiüdvéért, amelyen képviselve volt: a kir. írásbíróaság, főszt. Igabíróaság, az állami iskolai tantesztület az összes növendékekkel, a városi előljáróság, a csendőrség tüzlötötség pénzügyőrsége a requiemet rendező társaság.

— **Requiem Stridon.** O cs. és apost. kir. Fensége Rudolf trónörökösért f. hó 20-án tartatott a gyászisteni tisztelet. Jelen voltak

a szép számu intelligencián és nagy közönségen kívül a hegyvidéki m. k. állami iskolák növendékei és tantesztülete, kik a feketev zászló alatt vonultak a templomba, továbbá a csendőrség, pénzügyőrség, postahivatal, jegyzőség.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mult hóban Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő ur, Molnár Elek, miniszteri iskolalátogató urnak kétféle adakozásból befolyt s 25 ftot tevő összeget küldött azon czélból, hogy az a magyarnyelv elajutításában — az 1887-88 tanévre vonatkozólag — legtöbb eredményt tanusított helybeli közszégi elemi népiskola növendékei között kiemeltassék. Az ünnepélyes kiosztás f. hó 11-én délután 4 órakor Zakál Henrik iskolaszéki elnök, Wollák Rezső jegyző, továbbá: Tódor József, Nuzsy Mátyas, ifj. Szabó Antal, Czvetkovics Antal és Pálya Mihály iskolaszéki tag urak jelenlétében ejtetett meg. Jutalomban részesült 25 szorgalmat. Tanuló. Fogadja a t. tanfelügyelő ur intézetünk s növendékeink irányában tanusított jóakaró figyelméink, a t. miniszteri iskolalátogató ur személyes megjelenése és szives fáradozásáért, a t. iskolaszéki tag urak becses megjelenésükért egy a tantesztület mint növendékeink leghálásb köszönetét. Csáktornya, 1889. febr. 15-én. Jeney Gusztáv igazgató.

Muraköz multjából.

— Egy 1728-ik évben készített kézirat nyomán. —

Utastás

A várnagy részére.

(Folytatás).

10) Ha a jelenleg kiszáritott és elhanyagolt tavak ismét helyreállítatnak, a várnagy minden áron igekeztesd azokat alkalmas halakkal ellátni, amikőn a halak átvételénél, egy a halak szatnál is akadályozzon meg bármily parányi hűtlenséget. Minél fogva halászni és hűszatni sem a várnagnak, sem pedig magának a prefektusnak sem szabad külön, hanem csakis mind a kettő jelenlétében, valamint a többi gazdasági tiszt, nemkülönbön a halászmester és halászsági együtlen ottlétében. A halászat után a kihalászott halak java kiválasztandó és a várba szállítandó, ahol a várnagy azokat elszámolás végett átveszi.

A halászatnál használt halók tiszta vízben kimosva e levegő átjárásának kiengedők, ha megszáradtak, száraz és biztos helyre elteendő, hogy az egerek hennök kárt ne tehessenek.

11) A várnagy az ekként bevetelbe átvett halakat az uradalmi tisztekek, szögák és egyéb majorebbi eselődékek megállapított járandóságuk irántában egy negyed évenként pontosan kiosztja. Ha kifutódnek, hogy egyik vagy másik a megállapított járandóságon felül többet kapott volna, ama többletet a várnagy sajátjából pótolni, illetőleg az uradalomnak visszatéríteni tartozik.

12) Valamint a többi számadó is, a rea bizottságról számot adni köteles, akként a várnagy is köteleztetik egy negyed évenként, a felelt évnegyed után 14 napra számadásait elkészítve, összeegyeztetni és aláírás végett a prefektusnak bejelenteni, hogy az uraság egy negyed évenkénti bevetel és kiadásokról tudomást szerzhessen. — Nemkülönbön az év végén az összes bevetel és kiadásokat egybefoglalva, az év lefolyta után 30 ik napra utolag a prefektusnak, összeegyeztetés és aláírás szempontjából benyújtani köteles.

A számadásokhoz hozzá csatolandók az összes jóváhagyási és beszerzési okmányok a melyekről két példány szerkesztendő, hogy egyiket a számadó saját biztosítására bírassa, a második pedig az uradalom irattárába betendő.

A várnagy által beszerzett, illetőleg átvett és rendezen számozott összes tárgyakról összeállított Inventarium az irattárban — lepecsételve — elhelyezendő.

13) A várnagy tartozik naponként reggel a prefektusnál megjelenni és annak az uradalom érdekében kiadott parancsolatát teljes igekezettel és szorgalommal teljesíteni és eljárása eredményéről ugyan aznap este becsületesen jelentést tenni.

Nemkülönbön köteles a várnagy a bírakkal és juhászokkal hetenként tartandó tárgyalásokon résztvenni és ott főké a robotra vonatkozó határozatokat a gazdasági eseményekkel tudatni.

Köteleessége továbbá a várnagynak utána nézni, vajjon az elrendelték teljesített-e? hogy a jövő helyi értekezleten megállapítható legyen, hogy az alattvalók robot dolgában mennyire feleltek meg köteleességeknek. Megjegyzendő, hogy a robot körüli meghagyásoknál az egyenlőség szigorúan megőrzendő, nehogy egyik vagy másik — mások rovására — túlságosan túl legyen terhelve, valamint megtiljünk, hogy az alattvalók, más bár mi néven nevezendő ezimen (az uradalom saját érdekeit kivéve) robotra vagy előfogatozásra használtsanak. Hasonlólag, hogy akár a várnagy, akár pedig a tisztek közül bár ki is, írásbeli beleegyezésünk nélkül szintugy az uradalom területén, mint szomszédságában valami tulajdont megszeressen, avagy az alattvalóknak bár mi ezimen marháját elhelyezze, vagy pedig végre az alattvalókkal részben — saját számára bár mit vetessen — minthogy az ily cselekmény — minden tekintet ki zárásával az egésznek elkoboztatását vonná maga után.

14. Komolyan utasítom és parancsolom, hogy jelen rendeletem pontról-pontra szorgalmasan és híven hajtsassék végre, azonban azon körülménnyel szemben, hogy mindenről megemlékezni és ezen utasításomba besorozni teljes lehetetlen, amint az kívánatos lenne, a várnagy csak köteleességét teljesítendő, ha utasításomat többször figyelemmel átolvasván, a netán hatása körébe vágó, de az utasításomban nem említett munkát mint hű szolgálta nemcsak hogy végzendő, hanem mint különben jó, szorgalmas és serény hivatalnoktól, másként nem is várható, becsületes szolgálhoz megfelelőleg híven teljesítendő is, hogy reá bízott hivatalának — tiszta lelkiismeretével híven, becsülettel — esküje szerint megfeleljen.

Azon esetre pedig, ha netán az uradalom a várnagyi szolgáltatásban megtartani többé nem akarna avagy ő maga is az uradalomnál továbbra szolgálani nem akarna, ha egyéb körülmény az azonnali elbocsátatását szükségesé nem tenné, úgy egyik és másik részről is egy negyed évi felmondás megállapíttatik.

Eltelhen tartozó legalazatosabb hivatala elfogalása és esküjének letétele után, saját életmódja, évi fizetése és deputatuma az általa fogadandó iratokkal együtt, a kit a várnagy nem csak élelemmel, de fizetéssel is kielégíteni köteles, alább következő módon állapították meg; és pedig:

	Számartatói hivatalból:	
Kézpénzben	140 frt	
brodára-papiroser nélkül	3 frt	
Patkolásra	4 frt	
	Várnagyi hivatalból:	
Marhasulból	6 mázsát	
Hízott sertésből	1 drb.	
Tyukból	30 drb.	
Lihából	2 drb.	
Tyuktojásból	300 drb.	
Kőből	1 mázsát	
Zsirból	60 fontot	
Turóbból	40 fontot	
Faggyu gyertyából	30 -	
Halból	150 -	
	Kasznári hivatalból:	
Buzából	4 mérőt	
Rozsból	20 -	
Hüvelyeshől	4 -	
Zabból	40 -	
	Az uradalmi pénzéből:	
Borból	24 szigeti akót	
Azonkívül kiadatik egy darabka föld lakása köze-		

lében, hogy a szükséges zöldségeit maga magának termesztesse.

Savanyu káposztából 6 szigeti akó; 2 lóra való takarmány.

Fából, a mennyi épen szükséges, telteve, hogy a szükségesen felül pazaroltaini nem fog.

Az uradalmi takarmánnyal télen, nyáron a legelőn tartandó 1 tehén.

Azon esetre, ha az uradalom érdekében a határon túl kénytelen mennie napi díjjal 45 kr. Ha pedig saját lovain utazik 1 frt.

15 Ha pedig a várnagy használatos irnokot megszerzeni nem akarna vagy képes nem lenne (amely eset — tekintve a várnagy kiterjedő hatáskörét nagy karra volna öszekötve) úgy az említett fizetés és deputatumból, nem több mint $\frac{2}{3}$ rész adandó neki.

A visszatartott egyharmad pedig, egy az uraság által szerzendő alvárnagyoknak térsen ki-szolgáltatandó.

16. A fent jelzett fizetés és deputatumon kívül, ne merészeljen a várnagy bármily parányi csekélységet elsajátítani, ha netán minden vára-közösen felül előbb vagy utóbb tudomásunkra esnék, az eltalajdonítottak visszatérésén kívül kegyvesztésünkkel és az elkövetett hütlenség mervéhez képest, még más büntetéssel is fog meglenyitetni.

Kiadtam 1723 ik évi január hó 1 én.

Marianna Althán gróf özvegye
született Piznatelli.

FELELŐS SZERKESZTŐ

MARGITAI JÓZSEF

TEČAJ VI.

VU ČAKOVCU 24. FEBRUARA 1869.

BROJ 9

Urednička pisarnica:

Glavni pišće, bratrska kupa, živo na kondignaciji. — S urednikom moći je svaki dan govorniti med 11 i 12 vurom — Sve pošilke učene se sadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Jožefa urednika vu Čakovcu.

Iskusteljstvo:

Knjžara Fischer Filipova kam se predpišta i obznane pošiljaju

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk.
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Štampa glavnice: „Medjimurska poljoprivredna i obradivačkoga društva „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, „Dobro-Medjimurske sparkasse“ i „Poljoprivredna društva“ „Gornjo-Medjimurskoga kulturnoga društva“.

Nekaj iz pravice orsaga.

Posudjenje penez, interesi, lihva (užora)

I. Posudba ili posudjivanje zove se ona pogodba, poleg koje netko nekomu kakovu stvar preda i to tak, da se ista stvar za stanovito vreme vu istom stališu ima povrnuti. Najznamenitije posudjivanje penez, kada dužnik stanovitu svotu penez dobi tak, da ovu svotu za stanovitu vreme nazad mora povrnuti.

Razlika je med jasnim i nejasnim dugom. Jasni je dug, kada nema dvojbe nit vu perloni dužnika nit vu svoti.

Nejasni je onaj dug, kada se nezna tko je dužen, od koga se plaćanje zahteva. Vnogi put pak se nezna za stalno, kuliko je dužnik dužen.

II. Interes se ne plaća pod moraš. plaćanje interesa mora biti vu pogodbi posebno opredeljeno, ako to iz samoga zakona ne sledi.

Interes se navadno opredeljuje iz procentov svote na jedno leto. Veli se n pr da za stanovitu svotu treba platiti 5% (procentov) na leto t. j od svake stotine 5 frt. Interese opredeljuje si dužnik i verenik sami, ali zakon opredeljuje stanovitoga procenta, ober kojega veksi interesi nesmeju biti, i veksi interesi smatraju se za lihvu, koja se po zakonu kaštiguje.

Kak ov veli naime, da a) kraljevski notar nemre gori zeti i podpišati takovoga kontrakta ili pismo, gde opredeljeni interesi veksi od osem procentov. b) ako je na dugu od 8% veksi interes, onda se taj dug vu grunternici nemre intabulirati. c) od 8% vekšega interesa sudec nemre odsuditi, d) od onih dugiv, koji su na vi'e od pol leta hodeći, interese nije smeti naprvo doli vtegnuti, e) ako od duga nije vu pismu opredeljeni interes, a po zakonu ide interes, onda ide 6%, interesa na leto, f. od interesoš idu samo onda interesi ako je to vu pismu jasno označeno, g) ako je vu pismu označeno, da se od posudjene svote vekša svota mora povrnuti, onda sudec more samo posudjenu svotu i interese odsuditi da se nazad daju.

III. Lihva (užora) je ono, ako tko upotrebi nevolju i silu svojega bližnjega vu svoju hasen, te ga prisili na plaćanje velikih interesov.

a.) Lihvara kaštiguje zakon s reštom od jednoga do šest meseci i s globom od 100 do 200) frti osim toga izgubi službu i političke juše b) Ako tko za pokruti lihvu pogodbu učini, ili pak lihvu kakli kakovu pogodbu ili vu mjenici (vekli) hoće skriti, ili mu se mora dužnik s svo im postenjem i prisegom na nekaj obvezati, ili koj je već bil zaradi lihve kaštiguvani, ali od vremena kaštiguvanja 10 let još prešo nije

ili tko se s lihvom kakti s trgovinom bavi, on bude kaštiguvani s reštom do dve leti i s strofom do četiri jeze e frti, kak takaj i s izgubljenjem službe i političkih jušov c) Interesi izpod 8%, nečinju lihvu d) Lihva nepočini se samo pri posudbi penez, nego i pri drugih posudbah i pogodbah e) Kada sud lihvara odsudi, na isti njegovu pogodbu s dužnikom, lihvar dobi samo svoje peneze nazad a kaj je više vzel, to mora dužniku skup s interesi povrnuti f) Vu slučajju lihve more ili dužnik sam ili tko iz njegove rodbine lihvara zatvžiti g) Zakoni lihve neglasiuju za one, koji su trgovci, ar trgovci slobodno ima dobićka koliko hoće na prodanoj stvari.

Z A B A V A

Gospon Hagelbrunner.

(bečka pripovesti)

Naj oprostov veli Hagelbrunner uljudno, kuliko je vur tu gore? Nikak nemrem cagare najti! Stražar pogleda oštro pitajućega, zatim mu veli zrežno: To verujem, da na mesecu nemru cagare najti. A sad naj idu odmah domov, jer ako njih još jedenkrat gde najdem, tak pojdu z menom, š tim ga stražar osupnjenoga ostavi. Gospon Hagelbrunner je

hotel malo bliže pristupiti, ar da vidi jeli pak je ovo gore izbljaga mesec, ali dok se je to izvesti prili, opolne se za jeden vugel vu drugu vulicu i i svetla fa,ba je zniknula.

Pokohod mu nadalje plog svega nje-govoga iskanja nije za rukon poslo opet ma-seca najti, odtruki je vu jednu bl žnju ka-vanu. Tam je baš okolo stola nosi kelner-punka i gospon Hagelbrunner je zprasnii ne-ko liko istoga. Zat m se opet stane i spavi se domov.

Jakest punka je iz glave staroga gos-pona ona prijašnja pripoženja posve izbrisala i tak je došlo, da kad je Hagelbrunner iz kavane na vulicu izišavši, najedenkrat opet veliku svetlu šajbu zapazil, počel je svoju pesmu: „Bledi mesec tebi tužim“ peparati. Odmah počmu opet dva psi, kakti za vau-lingu, z njim tuiti, vu goranjem katu jedne kuće se oblok otvorii i pišt na kul koču vode doleti na pevaca a k tomu još i dobeži stra-žar k njemu.

A to pak je ipak prevč! zakrči stra-žar, oni idu z menom na p liciju.

Ali naj oprestiju, hotel je g spon Ha-gelbrunner, radi efekta, kojega je njegovo pevanje načinilo, progovoriti.

Tu se više nikaj neopraća, pretrgne ga stražar. Pred jednom vtuom sem njih ve od ovud poslal spat, kajti su na vuru, držeći ju za mesec, bečči, potlam su opet vu drugoj vulici mesec za vu u džlu a sad su opet ovde! Kaj misliju, da budu mene za norca držali i e-ologa var. ši svojim ručanjem uz-nemirivali Hajd napred, hajd na policiju!

Gospo Hagelbrunner, kad je videl da je istina, pokori se i opolstavajući se ide pred stražarom na policiju. Tam su hoteli gospo Hagelbrunnera vu rešt zapreti, gde se navadno pijanci do jutra zapiraju, kad ga najedenkrat jeden policista kakti posrednika kuće i purgara bečkog prepozna i na se vzeme, da ga domov odpelja.

Kad se je naš pevac „bledoga meseca“ drugoga januara, posle dvadeset i četiri vurnog spavanja prebudil, našel je na stolu po-zivnicu, kojom se poziva na policajni komisa-riat radi noćnog nemira i buđenja.

(Konce.)

Emanuel Kollay.

KAJ JE NOVOGA?

Demonstracije.

Gradjanstvo glavnoga varoša demon-strira proti 14 i 25. paragrafu novoga voj-noga zakona ter je pri tom puno krvavih, glavah, rezbitih nosov, poč-hanih kaputov i vuh do vezda bilo. Ali gradjanstvo odu-sevljeno za svoju stvar, neodustaje od de-monstracijah, javno hoće dokazati, da s novim tim zakonom nije zadovoljno, ar taj bantuje magjarsku slobodnu neodustno, zato se bori proti vpelanju ovoga zakona. Prošla nedelju po podan vrelili su izvan-redno veliku demonstrativnu proščciju po celom varošu. Obhod ovaj vodjen od samih narodnih zastupnikov i univerzitetske mla-deći, brojil je do stojezer ljudstva ter iduć pod vnegobrojnim zastavami, p svud je na glas davai nezadovoljstvo svoje, vičuć: Ži-via neodvisna domovina magjarska! Živio kralj magjarski! Veli s 14. i 25. paragra-fom! itd. Kralj, koj je vu kraljevsku pala-ču gori čuti mogel krik naroda, mogel je spoz-nati kaj magjarski narod hoće i želi. Veli se da na temelju ove narodne prostestacije nebude 14. i 25. §. vu zakon gori vzet.

Zareštirani grof

Još lanjsko leto se je pripetilo, da se je horvatski grof imenom Oršič vu Za-grebu tak zazabil, da je i magja sku vladu i svojega vlastitoga bana grofa Khuen-Hédervárya s nepristujimi imenovanji i spotnicami zbantoval. Grof Oršič bil je zblok toga obtužen a ovih danov je nad njim izrečea sudbena osuda, po kojoj odsudjen je na šest mesecov rešta s postom na stanovite dneve. Šinjanje vlade, kak takaj zlovoljno ogrđivan e pojedinih osobah, o tro je prepovedano, plemeniti gospodin grof mogel bi bil znati, da to niti njemu nije dopušćeno. Njegova odsuda more nam anda za peldu služiti, da ako je baš nešće i grof, zato mu ipak nije slobodno druge bantovati, olog đivati!

Prepadajuća zemlja.

Vu Texasu blizu obćine Midlothian počutili su stanovnici strahoviti podzemni stropot, za kojim sledi je čudnoviti proces. Zemlja počela je prepadati ter je na daleko i na široko prek deset metrov prepala i pogutnula sve, kaj je na njoj bilo, tak i komad željezničkoga puta, koj je onud iz Fort Wortha vu New Orleans vodil. Narod ako se je preplašil, ar se boje, da bude još dalje prepadala.

Bunko vumrl

Koj je nekolicokrat v Budapeštu bil ter onde vu javnih mestih naše Gigane igrati čin, on nebude tak brzo pozabil vugodni glas njihovih guslah ter se bude vugodno zmisil na primaše: Rác Palija Berkesa i drugih Najglasoviteši i vi primaši naših muzikašov vumrl su vu zadnjih le-tah, a ovih dnev pak preminul Bunko isto tak glasoviti primaš, kojega je već negda Kosuth za glasovitoga muž kaša preštima-val.

Goreće jezero.

Vu Indiani o-sagu severoamerikanskom blizu varoša Decker gori jedno jezero i to vu podpunom plavuu, kak novine iz New-yorka pišu. Pamen toga gorećega jezera uzdiže se visoko vu zrak ter repropstire strahovitu zvepleau dulu, od koje moralo je stanovničtvo pobeugniti. Prirodoznanci sude, da se je tu moralo po jednoj potzemelskoj erupciji ulje po jezeru rezlejati, koje se je na nekoj način vožgalo. Kak je god, stvar je jako čudnovita i baš zanimiva!

Strahoviti čin.

Vu Breienseen blizu Beča živel je je-den zlatar, komu se je nezđavnja žena otro-vala i vumrla. Zlatar taj živel je vu jako velikom siromaštvu. Siromaštvo i oskuda prinule su ga vu zdvojuost, a sdvojuost prinukala ga je na straš i čin, na umorstvo i samoubistvo. Peteri svojoj deci zmešl je v kavu ciankali, kojega je potlam i sam pil hoteći ovak sebe i dečicu si od nevolje re-šiti. Drugi dan v jutro (11. febr.) našli su ota s peterom decom skupa na podu mrtve sa strahovito preobraženimi licii. Samo naj-mlaše dete se je još gibalo, nu potlam je i ono vumrl.

Obćinsko gospodarstvo.

Denes je već malo obćinah, kojim bi gospodarstvo tak isto, da bi mogli obćinari reći: No mi smo zadovoljni, bismo nikaj dužni, a k tomu nam se imetek pomnožava! Na najveć mestih je baš naopak. Ali si moremo peldu vzeti od obćine Jászberénya. Ova obćina imala je do vezda već vu varmegijii dva velika imanja, a vezda si je pak kupila jedno lđanje vu varmegijii pe tanskoj i to za gotovu plaću od 132 jezere forintov. Tu su bormeš dobri i zdušni gospodari, koji tak svoju obćinu zdiju vu pogledu gospodarstvenom!

Izselenja.

Zalostno je pripoznati, da je pri nav vu Europi življenje tak težko, da se je još dan-danas ljudstvo na stotine olovud vu Ameriku van seli. Osobito se jih vnogo seli iz gornjih predelov naše domovine, najme siromašni Slovaki. Ovak č tamo najnovesi glas, da se nezđavnja iz Trsta na brodu Thisbe zvanom dvesto dvadeset i sedem europejcov odselilo vu Braziliju. To je bormeš zalostna okolnost, na kojoj morale bi vade pomoći znati!

Veliki viher.

Drugi tjeđen ovoga meseca, onda je pri nas po Medjumurju jaki veter par danov pu-hal, bil je vu Englezkoj strahoviti viher. I na suhoj zemlji i na morju prip-tile su se tom prilikom velike nesreće. Na škotskih obolah prepali su dva bradi i sve na njih nalazče se ljudstvo potopilo, vu Boltonu je jedna fabrika se zrušla ter više hižah pod se zakopala, gde je opet više mrtvih bilo i ovak po celoj Englezkoj počini je taj viher neizrečive kvare.

Nesreća s pipom.

Vu jednom društvu zabavljala su se nezđavnja gospoda pr. kupici vina. Bilo je dosta šaloh i igrah po navadi staroj. Jeden gruntaš, hoteći malo na zrak zblok stanovitoga zroka, izajde na dvorišće s dugim kanišom vu zubih. Vani bila je kniica a dvor ledeni i škliki. Kada je gospo nazad vu hižu iti hotel, posmekne se v kniici ter tak nesrećno opadne, da mu se je čer daleko vu zube včpčl ter mu nutešnjih del sub.h tak po-gg-beljno ozledil, da je malo ufanja do nje-gova z vj.nja. Človek nigdar nezna, gde ga nesreća dostiče more!

Magjarska slovnica.

Od ptic.

A madarakról.

Orel je velika i jaka ptica.
A sas nagy és erős madár.
Struc je vešša ptica kak orel.
A strucz nagyobb madár mint a sas.
Sloka ima dugi klun.
A szelőkának hosszú csőre van.
Golub se p.i hiž zadržava.
A galamb a háznál tartózkodik.
Na prepelice i tréke vadasiju.
A fűtjre és fogolyra vadászunk.
Jesu hižne i divje race.
Van házi és vadruca.
Kopunova pečenka je dobra.
A káppan pecsenyéje jó.
Sova vu noći viiti.
A bigoly éjjel lát.
Pura je domaća ptica.
A pulyka házi madár.
Kokoš je hrvsnovita ptica.
A tyuk húsos állat.
Kokot kukoricé.
A kakas kukorikol.
Škorore se vu šeregu zadržava.
A seregély seregben tartózkodik.
Kos lepo fucka.
A rigó szépen fűtyöl.
Grlica vu šumi ima svoje gujezdo.
A gerlének erdőben van a fészke.
Kanalca pak štigleca vu kletki dralju.
A kanárít meg a stigliczet kaliczkában tartják.
Sراك ima dugi rep.
A szarkának hosszú farka van.
Lastavica hitro more leteti.
A feveske gyorsan tud repülni.
Kukovača nija lepa ptica.
A kakuk nem szép madár.
Vrabec se rad okolo hiže zadržava.

